

vodstvo podkovske in živinozdravske ljubljanske šole dobi 100 gold. v podporo ubozim učencem.

— Hranilnica je stradajočim Notranjcem podarila 1000 gold. podpore.

— (*Tombola katoliške družbe*) je dala 70 gold. 70 kraje. čistega dohodka, od katerih dobijo stradajoči na Notranjskem polovico, polovico pa stradajoči v Istri.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — V zbornici poslancev 18. dne t. m. je ministerstva predsednik predstavil nova ministra barona Conrada za učnega in barona Kriegsa za finančnega ministra. To so vam časniki, vzlasti ustavoverski, polni obiranja novih ministrov; še manj milosti, kakor baron Conrad, pa nahaja baron Kriegsa pri ustavovercih, ki ga zovejo klerikalca itd. Tudi nam ostane oba ministra nerešena uganjka, dokler ne vidimo njunih dejanj. Baron Conrad se je jako močito držal, ko so ga ustavoverci v zbornici pestili za to, naj razodene svoje mnenje o novodobnih šolskih postavah, ali podrló nam je srce do njega zopet to, kar „*Tagespost*“ poroča — če se ne laže — da je govoril, ko je slovó jemal od deželne šolskega sveta dunajskega in sedanje šolske postave imenoval izvrstne (*vortrefflich*) z dostavkom, da je ljudstvo vkljub marsikakemu nasprotovanju jako zadovoljno z njimi. Če je baron Conrad res tako govoril, kakor „*Tagesp.*“ poroča, ne vemo, pri čem da smo. Res željno čakamo uže obravnav proračunovih, da se pri teh razjasni, kar je še zmerom megleno.

Ko je grof Taaffe v seji 18. dne t. m. predstavil nova ministra, je odgovoril interpelaciji poslanca dr. Mengerja o spomenici českih škofov, ki zahtevajo predrugačenje ljudskega šolstva o cerkvenem in narodnem oziru. Odgovor ministrov povdarja, da se ne smejo prezirati skušnje preteklih 12 let (oho klici na levi, dobro-klici na desni), in če te skušnje kažejo sem ter tje potrebo preuredbe, bodi vladi dolžnost, predrugačiti po administrativni poti, kar je napačnega. (In zopet zadoné oho-klici na levi, prav tako-klici na desni).

Nasledek te desnici povoljne Taaffejeve objave je bil, da je knez Lichtenstein svoj predlog: „naj vlada šolske postave v verskem in narodnem smislu predrugači, nazaj vzela.“

— V seji državnega zbora 20. t. m. se je obravnaval predlog Lienbacherjev, da bi se dolžnost v ljudsko šolo hoditi od 8 let znižala na 6 let. Za ta predlog so govorili tudi nekteri levičarji, ki pač dobro čutijo, da je šolsko breme za kmečko ljudstvo prehudo, in se hočejo s tem svojim kmečkim volilcem zopet prikupiti, pa ob enem so povdarjali, da se načela dosedanjih šolskih postav ne smejo spremeniti. Pri tej priliki je poslanec dr. Rus novega naučnega ministra barona Conrada zelo pestil, naj vendar pove, ali hoče delovati v duhu Stremarjevem, a baron Konrad je samo odgovoril, da vlada nima nič zoper to, da se Lienbacherjev predlog izroči posebnemu odseku, o svojih mislih in namenih pa je molčal, in liberalci zopet ne vedó, pri čem da so. Pri glasovanju bil je potem sprejet nasvet Lienbacherjev, da se njegov predlog izroči posebnemu odseku 24 udov, ki ga bodo volili v prihodnji seji 24. t. m.

Bolj važna kakor zarad tega predloga bi bila zadnja seja skoraj postala zarad neke druge reči. Liberalci so namreč nameravali staviti predlog, da naj se o odgovoru ministra Taaffeta gledé spomenice českih

škofov prične obravnavati, ker jim ta odgovor ni poseben po volji. Ko so pa videli, da je desnica v večini, in bi ta predlog ostal v manjšini, so to popustili.

Tudi o Idrijskih delavcih se ni pričela obravnavati, dasi ministrov odgovor zavrača trditve znane interpelacije. Radovedni smo, kaj Idrijčani porekó na ta odgovor, ki se ne strinja s tem, kar so oni poročali o plačah tamošnjih rudarjev.

Hrvatsko. Iz Zagreba. — Kar se je dolgo kuhalo, skuhalo se je zdaj. Ban Mažuranić je odstopil in grof Ladislav Pejačević je na njegovo mesto imenovan za bana hrvatskega. Ali so samo Madjari povod tej premembi, ali so sodelovali tudi drugi faktorji, to danes ni še popolno jasno. „*Obzor*“ mnogo piše o ostavki Mažuranićevi, a več menda zamolčuje. O Pejačeviću piše: „Čovjek uman i izkusan, bogat i skroman, jednom se rukom rukuje u najviših krugih monarhije, drugom dohvaća mršavu ruku poštenoga našega seljaka. Ovakav čovjek, kad tvrdo odluči, može mnogo započeti i izvesti.“

Iz Rusije. — Princ Aleksander Hesenski, ki je prišel na gosti v Petrograd, opisuje v pismu do svoje soproge zadnje zločinstvo nihilistov takole: „Na kolodvoru so me čakali vsi sinovi carjevi in knez bolgarski, ter so me spremili v zimsko palačo. Na stolbi me je čakal car. Šli smo po mostovži v njegove sobane, kar po palači strahovito zagrmí. Tlak se je vzdignil kakor da bi bil potres, in plinova razsvetljava na mostovži je ugasnila. Popolnoma tema je nastala, in prah ter smrad po smodniku ali dinamitu nam je v nos udaril. Nam so klicali, da je velik svečnik padel s stropa na mizo v sobi, kjer je bilo kosilo za carsko rodbino in njega gosti pripravljeno. Carevič naslednik, veliki knez Vladimir in jaz smo tja hiteli, grof Adlerberg je pa ostal pri caru. V sobo prišedši smo videli, da so vsa okna popokala, stene so bile razrušene, ni bilo dvomiti, da se je podkop razpočil pod salónom.“ — Preiskave, ktere je vodil tudi znani general Totleben, so potrdile, da so v sobi pod salónom prižgali nihilisti dinamit. Prijelo se je uže nad 200 osob, sumljivih.

V podporo siromakom na Notranjskem.

Gosp. dr. Jan. Bleiweis 10 gold. — Gosp. Jožef Vode 68 kraje. — Gosp. Luka Robič 5 gold.

Telegram „Novicam“.

Z Dunaja 25. februarija.

Včeraj je zbornica skoro enoglasno zavrgla obravnavo o vojaški taksi do tje, ko bode prišla na vrsto predloga o olajšavah pri vojni (*brambovski*) postavi; to je za ministra Horsta, zaveznika Stremarjevega, hud udarec. Pravni klub je volil v komisijo za nemški in srbski col dr. Poklukarja. Kriegsa se drži davkovskih predlogov, pa bo davek o petroleji najbrže nekoliko spremenil. — Danes so bili naši poslanci pri novem ministru Konradu in se potegnili za Kranjsko gimnazijo, kar menda ne bo brez uspeha.

Žitna cena

v Ljubljani 14. februarija 1880.

Hektoliter: pšenice domače 10 gold. 56 kr. — banaška 12 gold. 3 kr. — turšice 6 gold. 60 kr. — soršice 7 gold. 99 kr. — rži 6 gold. 39 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 4 gold. 20 kr. — ajde 5 gold. 30 kr. — ovsa 3 gold. 13 kr. — Krompir 3 gold. 5 kr. 100 kilogramov.